De wilsverklaring verklaard: Is er plaats voor een beslishulp rond wilsverklaringen in de huisartsenpraktijk?

Haio: VANHEES Sanne , U.G.
Promotor: SCHOENMAKERS Birgitte , KUL
Praktijkopleider: HERMANS Kim

Context: Patiënten hebben de wens en het recht geïnformeerd te worden over wilsverklaringen en levenseindezorg. Uit de praktijk blijkt echter dat de Vlaamse huisarts jaarlijks vijf of minder wilsverklaringen registreert. Dit onderzoek test of een beslishulp wilsverklaringen en zorg op het einde van het leven meer bespreekbaar kan maken. Daarnaast wordt er gekeken of er een stijging is van het aantal geregistreerde wilsverklaringen.

Onderzoeksvraag: Wat is de kennis van ouderen over wilsverklaringen en voorafgaande zorgplanning voor en na het gebruik van de beslishulp? Maakt een beslishulp het gesprek over wilsverklaringen en voorafgaande zorgplanning toegankelijker? Is de patiënt tevreden over het aanbieden van de beslishulp door de huisarts? Stijgt het aantal geregistreerde wilsverklaringen in het EMD na het aanbieden van de beslishulp?

Methode: Patiënten van huisartsenpraktijk 't Hof, ouder dan 65 jaar en zonder wilsverklaring, krijgen de beslishulp aangeboden. De deelnemers ontvangen een enquête. De uitkomstmaten zijn kennis over voorafgaande zorgplanning en wilsverklaringen voor en na het gebruik van de beslishulp, praten over toekomstige zorg met familie, naasten en huisarts, het opmaken van een wilsverklaring en de tevredenheid van de patiënt over het aanbieden van de beslishulp. Aan de hand van diepte-interviews wordt er dieper ingegaan op deze onderwerpen. Met een audit wordt er gekeken of er een toename van geregistreerde wilsverklaringen is.

Resultaten: De onderzoekspopulatie bestond uit 75 patiënten. Na het gebruik van de beslishulp is bij 90,9% (60/66) van de respondenten de kennis rond voorafgaande zorgplanning en bij 92,5% (62/67) de kennis rond wilsverklaringen vergroot. 79,1% (53/67) praat over toekomstige zorg met familie en naasten na het gebruik van de beslishulp en 67,2% (45/67) doet dit met zijn huisarts. 74,6% (50/67) is aangezet tot het opstellen van een wilsverklaring. 92,5% (62/67) is blij dat de huisarts de beslishulp heeft aangeboden. Mensen met een langdurige ziekte hebben meer kennis van voorafgaande zorgplanning en wilsverklaringen voor het gebruik van de beslishulp en ervaren een toename van kennis rond wilsverklaringen na het gebruik van de beslishulp ($p<0,05$). Na het gebruik van de beslishulp zijn er 39 extra wilsverklaringen geregistreerd.

Conclusie: Het aanreiken van de beslishulp met betrekking tot levenseindezorg aan de 65-plusser kan een meerwaarde zijn in de huisartsenpraktijk. De beslishulp lijkt voor een verandering van kennis rond voorafgaande zorgplanning en wilsverklaringen te zorgen. Ze kan de patiënt aanzetten tot praten over toekomstige zorg met familie, naasten en huisarts. Er is een duidelijke toename in het aantal geregistreerde wilsverklaringen na het aanbieden van de beslishulp.